
Sadržaj

7 Riječ glavne urednice

RASPRAVE

- 11 Daniel PATAFTA:
Hrvatski liberalni tisak o reformnom pokretu
dijela katoličkog nižeg klera (1918.–1923.)
- 45 Tomislav JONJIĆ:
Ivo Pilar prema rasnom učenju i eugenici
- 113 Domagoj ČIČKO:
Socioekonomski razvoj trgovišta Krapina i položaj njegovih stanovnika
u XVII. stoljeću temeljem »Krapinskih zapisnika«

OSVRTI S POVODOM

- 131 Ivan ROGIĆ:
Ivo Pilar i pitanja o modernizaciji hrvatskog društva

PRILOZI

- 157 Bibliografija časopisa *Pilar* 2006.—2015. (Vlatka Dugački)

OCJENE I PRIKAZI

- 175 *Krakov Zagrebu. Album posvećen stradalnicima potresa 1880. godine / Kraków Zagrzebiowi. Album poświęcony ofiarom trzęsienia ziemi z 1880 roku*, ed. by Maciej Czerwiński, Magdalena Najbar-Agičić, publ. by Srednja Europa, Zagreb 2011, 161 pages (T. Pudłocki)
- 178 Tematski broj *Luciusa*, časopisa studenata povijesti Hrvatskih studija posvećen povijesti nacionalnih manjina u Hrvatskoj, Zagreb, 2015. (Lj. Dobrovšak)
- 181 *Kaj : časopis za književnost, umjetnost i kulturu*, god. XLIX (2016), br. 3-4, 144 str. (N. Kovačev)

OBLJETNICE

- 187 Zlatko MATIJEVIĆ:
Deset godina časopisa *Pilar*: kronologija — ljudi — teme

KRONIKA

- 199 Otkrivanje spomen-ploče Ivi Pilaru
- 200 Kolokvij »Četiri lika Ive Pilara«